

POMOCI DĚTEM V NOUZI JE PRO NÁS PRIORITNÍ, NĚKTERÉ PŘÍBĚHY ALE ŠŤASTNÝ KONEC NEMAJÍ...

Kamil KOPECKÝ

V našem týmu již mnoho let pomáháme dětem i dospělým řešit jejich problémy spojené s internetem a od doby našeho vzniku jsme pomohli téměř 7000 klientů v nouzi. Mnohým z nich jsme dokázali pomoci jejich problém účinně vyřešit, existují však situace, kdy nedokážeme účinně pomoci prostě proto, že došlo k úniku intimních materiálů na internet a oběť nad jejich šířením ztratila kontrolu.

To je jedno z největších nebezpečí internetu - **jakmile dojde k úniku citlivých materiálů na internet, je těžké je z internetu vymazat** - kdokoli si je totiž mohl stáhnout a šířit je dál. Internet je jako otevřená kniha, kde jednou napsané slovo zůstává navždy zaznamenáno. A právě v dnešní době, kdy sociální média a různé platformy umožňují sdílení informací s bleskovou rychlostí, může jedna neopatrná chyba vést k nesmazatelným následkům.

S únikem intimních materiálů je spojena nejen hrozba, že je někdo jiný uvidí, ale také **psychologický dopad** na oběť. Pocity studu, izolace, strachu a ztráty důvěry v lidi mohou zanechat dlouhodobé následky. Mnoho obětí se cítí zrazeno, ať už jde o důsledek činnosti hackera, bývalého partnera nebo dokonce blízkého přítele.

Mnoho dětí se obává nahlašovat své internetové problémy pedagogům či rodičům z různých důvodů. Jedním z hlavních je strach z odsouzení nebo nepochopení. Děti často cítí, že dospělí nemají dostatečné porozumění pro digitální svět a jeho specifika, a

proto by je nemohli plně pochopit nebo by je dokonce mohli vinit z problémů, které zažívají. Kromě toho může u dětí existovat obava z potrestání, například z omezení přístupu k internetu či sociálním sítím jejich rodiči. Děti také často pociťují stud nebo výčitky svědomí, protože si myslí, že se měly lépe chránit nebo že je něco, co provedly online, dostalo do problému. Navíc, v některých případech může za problémy stát někdo z jejich blízkého okolí, což komplikuje situaci a činí ji ještě citlivější. V důsledku těchto obav a pocitů se mnoho dětí rozhodne své internetové problémy skrývat, což může v dlouhodobém horizontu způsobit ještě větší komplikace.

V praxi tedy dítě raději zvolí anonymní poradnu E-Bezpečí (www.napisnam.cz), než aby se obrátilo na živého člověka z jeho okolí - učitele či rodiče. Samozřejmě nabízí se i kamarád - zde je ale třeba skutečně zvážit, jestli náš kamarád zachová naše tajemství a také, zda je kvalifikován nám skutečně pomoci. Kamarád nám může nabídnout soucit a podporu, nemusí však mít vždy potřebné znalosti nebo zkušenosti k poskytnutí efektivní pomoci. Navíc, spolehnout se na vrstevníka s nedostatečnou zralostí může znamenat riziko ztráty soukromí a důvěryhodnosti, protože ne všichni mladí lidé rozumějí vážnosti takových problémů a důležitosti diskrétnosti (v praxi bohužel mnoho kamarádů velmi rychle rozšířit informaci o tom, co jako oběti zažíváme).

Každopádně většina našich klientů nechce o svém problému - často bohužel spadajícím do oblasti trestných činů - nikomu říct a snaží se ho utajit.

Zásadní je tedy prevence směřovaná na ochranu vysoce citlivých osobních údajů, ke kterým intimní fotografie či videa zcela jistě patří. A zde se otevírá prostor jak pro učitele, tak i rodiče. Osobně vidím problém v tom, čemu se říká "sexuální výchova". Na tu je totiž třeba zaměřit pozornost a neomezovat ji pouze na oblast fyzických vztahů (sexuální styk), ale také na oblast behaviorální (lidské chování, vztahy) a psychologickou. To znamená, že pedagogové budou věnovat pozornost nejenom fyzickému sexuálnímu kontaktu (sex, otěhotnění, pohlaví nemoci), ale také problematice mezilidských vztahů (důvěra, sdílení, sexting, kybersex).

V mnoha školách a rodinách je stále **tabu otevřeně mluvit o sexuálních otázkách**, což může vést k tomu, že mladí lidé hledají odpovědi sami, často na místech, která nejsou vhodná nebo která mohou prezentovat zkreslený obraz skutečnosti (např. online pornografie).

Je proto velmi důležité **zaměřit se na osvětu právě v oblasti sexuální výchovy** a trpělivě upozorňovat na hodnotu osobních materiálů (fotografií, videí) sexuální povahy. A věnovat pozornost právě světu internetu, který je pro dospívající extrémně důležitý.

Pro E-Bezpečí
Kamil Kopecký
Univerzita Palackého v Olomouci